

mänheten sjelf kunna bedöma, huru mycket förtroende man kan sätta till sådana berättelser och framställningar, hvilka blifvit framkallade af en välment, men missledd och öfverdrifven nitälskan för en eller annan angelägenhet. Men då jag från flera håll blifvit uppmanad att svara, och en lefvande människas namn, om det också icke är af den betydhet, att det, såsom Sophia Brahes, kan blifva föremål för uppsatser uti "For Romantik og Historie" eller "Förr och Nu" (4 häftet), dock torde vara lika värdt att behandlas med aktning som de dödas ben, så anser jag mig böra, ehuru af flera anledningar ogerna, nämna några ord till försvar.

Till en början må det tillåtas mig att anföra följande angående orsakerna till och förberedelserna för det nämnda kapellets nedtagande. Thottska grafkapellet, beläget på Torrlösa gamla kyrkogård, var, före den gamla kyrkans nedrivande, förenadt med denna i en byggnad. Redan 1723 befann det sig i det skick, att detsamma betraktades såsom förfallet, enligt Kongl. Maj:ts resolution, gifven den 23 Dec. samma år (intagen i den större samlingen af förordningar, som förklara kyrkolagen, pag. 218). Under framlidne prosten Kroks tjänstetid påtänktes åtskilliga gånger kapellets nedtagande. Vid undertecknads tillträde till Torrlösa pastorat *förständigade* biskop J. H. Thomander vid biskopsvisitation d. 8 Juni 1862 pastor, att, beträffande kapellets nedtagande eller iståndsättande, enligt lag förfara. Med anledning häraf hölls sockenstämma med Torrlösa församling d. 3 Aug. 1862, hvarvid de närvarande, som alla kände och bestyrkte grafkapellets förfallna tillstånd, uppdrog åt pastor att vidtaga de åtgärder, som lag föreskrifver. På grund häraf infördes i Post- och Inrikes-tidningar annons om det tillämnade nedtagandet och uppmanades släktingar, att inom ett halft år efter annonsens införande underrätta Pastors-embetet, om de voro hugade att kapellet återställa. Härtill bör läggas att prosten Krok redan för längre tid sedan, utan vidare påföljd, genom en medlem af i Sverige varande Thottska släkten gjort muntlig framställning hos samma släkt om kapellets iståndsättande*).

Sedan den i Post- och Inrikes-tidningar fastställda tiden var tilländalupen, utan att någon gifvit tillkänna sin önskan att kapellet återställa, anhöll undertecknad, på uppdrag af församlingen, hos egaren af Trolleholms gods och gård, att han, enär församlingen ej såg sig i stånd dertill, ville bekosta gratkapellets restaurering. Denna begäran afslogs på grund deraf, att, då Thottska släkten ej lät sig vårda om nämnda kapell, denna skyldighet icke kunde tillkomma egaren af Trolleholm, så mycket mindre som i kapellet hvilande Thott varit egare af många andra egendomar i Skåne än Trolleholm.

Med anledning häraf började kapellets nedtagande den 9 Nov. 1863.

Af det sagda inses lätt, att kapellets nedrivande ingalunda, såsom herr Mandelgren behagar yttra sig uti Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift, första bandets första häfte, var ett påfund af landbrukare och prest i Torrlösa församling, något hvarom herr Mandelgren, då jag hade den äran att mottaga honom som gäst i mitt hns år 1865, lätt kunnat öfvertyga sig, om han hade velat taga noggrann kännedom om denna sak; icke eller, såsom författaren i "Romantik og Historie" romantiskt framställer historien, hade sin grund deri, att bönderna i Torrlösa socken med sin prest i spetsen "fingo det infallet" att nedrifva kapellet, under förevändning, att det var skröpligt o. s. v. Något anmärkningsvärdt är det i denna sak, att sedan under en tid af mer än hundra år kapellet varit förfallet och ingen låtit sig vårda om detsammes återställande, när detta kapell på befallning af behörig myndighet nedtages, då först en så brinnande nitälskan för de dödas minne upplammar och det till och med hos personer, som för icke så många år sedan under min företrädares tid besökt Torrlösa, utan att de, mig eller andra veterligt, hvarken då eller när kapellet nedtogs hafva tagit något steg för kapellets iståndsättande. Uti hvilket för-